1328

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ[1)]

z dnia 15 lipca 2003 r.

w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Na podstawie art. 6c ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.[2)]) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) szczegółowe zasady wydawania orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeń, o których mowa w art. 5a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zwanej dalej „ustawą", tryb postępowania przy orzekaniu, skład i sposób powoływania i odwoływania członków zespołów orzekających, a także sposób działania wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, zwanego dalej „wojewódzkim zespołem", i powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, zwanego dalej „powiatowym zespołem";

2) rodzaj i zakres wymaganych kwalifikacji członków zespołów orzekających oraz tryb postępowania przy wydawaniu zaświadczeń uprawniających do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności;

3) warunki organizacyjne i techniczne pomieszczeń dla zespołów orzekających, zapewniające dostęp do tych pomieszczeń osobom niepełnosprawnym;

4) tryb przeprowadzania szkoleń i minima programowe szkoleń dla specjalistów powoływanych do zespołów orzekających oraz sposób wyboru ośrodków szkoleniowych upoważnionych do prowadzenia szkoleń;

5) standardy w zakresie kwalifikowania oraz postępowania dotyczącego orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, a także oznaczenie symboli przyczyn niepełnosprawności;

6) wzory i terminy składania informacji o realizacji zadań, o których mowa w art. 6a ust. 1 i art. 6c ust. 7 ustawy;

7) wzory legitymacji dokumentujących niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności oraz organy uprawnione do ich wystawiania.

Rozdział 2

Szczegółowe zasady wydawania orzeczeń o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności oraz o wskazaniach do ulg i uprawnień, tryb postępowania przy orzekaniu, skład i sposób powoływania i odwoływania członków zespołów orzekających, a także sposób działania tych zespołów

§ 2. Powiatowe zespoły i wojewódzkie zespoły wydają odpowiednio orzeczenia o:

1) niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia;

2) stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia;

3) wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy, o których mowa w art. 5 i 62 ustawy, zwane dalej „orzeczeniami o wskazaniach do ulg i uprawnień".

§ 3. 1. Przy orzekaniu o niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia, zwanej dalej „dzieckiem", bierze się pod uwagę:

1) zaświadczenie lekarskie zawierające opis stanu zdrowia, wydane przez lekarza, pod którego opieką lekarską znajduje się dziecko, oraz inne posiadane dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie niepełnosprawności;

2) ocenę stanu zdrowia wystawioną przez lekarza — przewodniczącego składu orzekającego, zawierającą opis przebiegu choroby zasadniczej oraz wyniki dotychczasowego leczenia i rehabilitacji, opis badania przedmiotowego, rozpoznanie choroby zasadniczej i chorób współistniejących oraz rokowania odnośnie do przebiegu choroby, a także ograniczenia w funkcjonowaniu występujące w życiu codziennym w porównaniu do dzieci z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną właściwą dla wieku dziecka;

[1)] Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej — zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 1, poz. 5).

[2)] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 39, poz. 459, Nr 100, poz. 1080, Nr 125, poz. 1368, Nr 129, poz. 1444 i Nr 154, poz. 1792 i 1800, z 2002 r. Nr 169, poz. 1387, Nr 200, poz. 1679 i 1683 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 7, poz. 79 i Nr 90, poz. 844.

3) możliwość poprawy zaburzonej funkcji organizmu poprzez zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki techniczne, środki pomocnicze lub inne działania.

2. Przy orzekaniu o stopniu niepełnosprawności osoby, która ukończyła 16 rok życia, zwanej dalej „osobą zainteresowaną", bierze się pod uwagę:

1) zaświadczenie lekarskie zawierające opis stanu zdrowia, rozpoznanie choroby zasadniczej i chorób współistniejących potwierdzone aktualnymi wynikami badań diagnostycznych, wydane przez lekarza, pod którego opieką lekarską znajduje się osoba zainteresowana, oraz inne posiadane dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie stopnia niepełnosprawności;

2) ocenę stanu zdrowia wystawioną przez lekarza — przewodniczącego składu orzekającego, zawierającą opis przebiegu choroby zasadniczej oraz wyniki dotychczasowego leczenia i rehabilitacji, opis badania przedmiotowego, rozpoznanie choroby zasadniczej i chorób współistniejących oraz rokowania odnośnie do przebiegu choroby;

3) wiek, płeć, wykształcenie, zawód i posiadane kwalifikacje;

4) możliwość całkowitego lub częściowego przywrócenia zdolności do wykonywania dotychczasowego lub innego zatrudnienia — poprzez leczenie, rehabilitację lub przekwalifikowanie zawodowe;

5) ograniczenia występujące w samodzielnej egzystencji i uczestnictwie w życiu społecznym;

6) możliwość poprawy funkcjonowania osoby zainteresowanej w samodzielnej egzystencji oraz w pełnieniu ról społecznych — poprzez leczenie, rehabilitację, zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, środki techniczne, usługi opiekuńcze lub inne działania.

3. Przy orzekaniu o wskazaniach do ulg i uprawnień bierze się pod uwagę:

1) orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydane na podstawie odrębnych przepisów oraz posiadaną dokumentację medyczną mogącą mieć wpływ na określanie wskazań, o których mowa w art. 6b ust. 3 ustawy, oraz zakresu i rodzaju ograniczeń uprawniających do ulg i uprawnień;

2) ocenę aktualnego stanu zdrowia wystawioną przez lekarza — członka powiatowego zespołu;

3) zakres i rodzaj ograniczeń spowodowany naruszoną sprawnością organizmu.

4. Naruszenie sprawności organizmu uważa się za:

1) trwałe (stałe) — jeżeli według wiedzy medycznej stan zdrowia nie rokuje poprawy;

2) okresowe — jeżeli według wiedzy medycznej może nastąpić poprawa stanu zdrowia.

5. Stopień niepełnosprawności osoby zainteresowanej orzeka się na czas określony lub na stałe.

6. Niepełnosprawność dziecka orzeka się na czas określony, jednak na okres nie dłuższy niż do ukończenia przez dziecko 16 roku życia.

7. Orzeczenie o wskazaniach do ulg i uprawnień wydaje się do czasu upływu ważności orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy, o których mowa w art. 5 i 62 ustawy.

§ 4. 1. Przy ocenie zdolności do wykonywania zatrudnienia osoby zainteresowanej, która nie była dotychczas zatrudniona, bierze się pod uwagę, czy i jakie zatrudnienie mogłaby podjąć przy uwzględnieniu jej wykształcenia, zawodu i posiadanych kwalifikacji.

2. Przy ocenie zdolności osoby zainteresowanej do zatrudnienia na stanowisku pracy, o którym mowa w art. 2 pkt 8 ustawy, bierze się pod uwagę, czy osoba ta może być zatrudniona tylko w tych warunkach.

3. Przy ocenie zdolności do kontynuowania zatrudnienia osoby zainteresowanej, która utraciła zdolność do zatrudnienia na dotychczasowym stanowisku, bierze się pod uwagę zachowane przez tę osobę, mimo naruszonej sprawności organizmu, możliwości do zatrudnienia po przekwalifikowaniu lub przeszkoleniu zawodowym.

§ 5. 1. Przy ocenie konieczności korzystania przez osobę zainteresowaną z:

1) systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji — bierze się pod uwagę, czy występuje ograniczenie lub brak zdolności do wykonywania czynności stosownie do wieku, płci i środowiska, które uniemożliwia osiągnięcie niezależności ekonomicznej lub fizycznej;

2) ulg i uprawnień — bierze się pod uwagę, czy naruszenie sprawności organizmu stanowi utrudnienie w funkcjonowaniu osoby, które uzasadnia korzystanie z odpowiedniego zakresu i rodzaju ulg i uprawnień przysługujących na podstawie odrębnych przepisów;

3) uczestnictwa w terapii zajęciowej, przez co rozumie się rehabilitację w warsztacie terapii zajęciowej — bierze się pod uwagę, czy upośledzenie organizmu uniemożliwia podjęcie zatrudnienia, z tym że w przypadku osób upośledzonych umysłowo i psychicznie chorych przyjmuje się, że taki stan odpowiada orzeczeniu o co najmniej umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;

4) prawa do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju — bierze się pod uwagę rodzaj niepełnosprawności, w szczególności, czy osoba porusza się na wózku inwalidzkim, jest leżąca, ma znaczne ograniczenia w przyjmowaniu pokarmów i innych czynnościach fizjologicznych.

2. Przy ocenie obniżonej sprawności ruchowej, o której mowa w art. 6b ust. 3 pkt 9 ustawy, bierze się pod

uwagę, czy niepełnosprawność powoduje ograniczenia w samodzielnym poruszaniu się i przemieszczaniu.

§ 6. 1. Wniosek o wydanie orzeczenia, o którym mowa w § 2, składany do powiatowego zespołu zawiera:

1) imię i nazwisko dziecka, przedstawiciela ustawowego dziecka lub osoby zainteresowanej, datę i miejsce urodzenia dziecka lub osoby zainteresowanej;

2) adres zamieszkania lub pobytu dziecka albo osoby zainteresowanej, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego ich tożsamość;

3) określenie celu, dla którego niezbędne jest uzyskanie orzeczenia;

4) dane dotyczące sytuacji społecznej i zawodowej dziecka lub osoby zainteresowanej, w przypadku wniosku o orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności;

5) oświadczenie osoby zainteresowanej lub przedstawiciela ustawowego dziecka o prawdziwości danych zawartych we wniosku.

2. Do wniosku o wydanie orzeczenia, o którym mowa w § 2 pkt 1 i 2, dołącza się dokumentację medyczną, w tym zaświadczenie lekarskie określone w § 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, wydane nie wcześniej niż na 30 dni przed dniem złożenia wniosku, oraz inne dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

3. Do wniosku o wydanie orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień, o którym mowa w § 2 pkt 3, dołącza się posiadaną przez osobę zainteresowaną dokumentację medyczną, orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy określone w art. 5 i 62 ustawy oraz inne posiadane dokumenty, mogące mieć wpływ na ustalenie wskazań do ulg i uprawnień.

4. Po złożeniu przez osobę zainteresowaną wniosku o wydanie orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień — zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności zwraca się do właściwego organu rentowego o udostępnienie kopii orzeczenia o niezdolności do pracy lub o zaliczeniu do jednej z grup inwalidów, o których mowa w art. 5 i 62 ustawy.

5. Jeżeli przedłożona wraz z wnioskiem dokumentacja, o której mowa w ust. 2 i 3, jest niewystarczająca do wydania orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień, przewodniczący powiatowego zespołu zawiadamia na piśmie osobę zainteresowaną lub przedstawiciela ustawowego dziecka o konieczności jej uzupełnienia oraz wyznacza termin złożenia brakującej dokumentacji z pouczeniem, że nieuzupełnienie jej w określonym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

6. Do czasu wydania orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności oraz o wskazaniach do ulg i uprawnień, osoba zainteresowana lub przedstawiciel ustawowy może wycofać wniosek o wydanie orzeczenia. Wycofanie wniosku nie wymaga uzasadnienia.

§ 7. 1. Wniosek o wydanie orzeczenia, o którym mowa w § 2 pkt 1 i 2, rozpatruje co najmniej dwuosobowy skład orzekający.

2. Wniosek o wydanie orzeczenia, o którym mowa w § 2 pkt 3, rozpatruje jednoosobowo lekarz — członek powiatowego zespołu.

3. O terminie rozpatrzenia wniosku, nie później niż 14 dni przed dniem jego rozpatrzenia, zawiadamia się:

1) osobę zainteresowaną lub jej przedstawiciela ustawowego, w przypadku orzekania o stopniu niepełnosprawności lub orzekania o wskazaniach do ulg i uprawnień;

2) przedstawiciela ustawowego dziecka, w przypadku orzekania o niepełnosprawności.

4. Z posiedzenia w sprawie wydania orzeczenia sporządza się protokół.

5. Niestawienie się osób, o których mowa w ust. 3, w wyznaczonym terminie na posiedzeniu o wydanie orzeczenia powoduje pozostawienie sprawy bez rozpoznania.

6. W przypadku gdy niestawienie się, o którym mowa w ust. 5, zostało usprawiedliwione ważnymi przyczynami lub zdarzeniami losowymi w terminie 14 dni od dnia posiedzenia, przewodniczący powiatowego zespołu wyznacza nowy termin rozpatrzenia sprawy. O powtórnym terminie zawiadamia się za zwrotnym poświadczeniem odbioru.

§ 8. 1. W celu wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, lekarz — przewodniczący składu orzekającego sporządza, na podstawie badania, ocenę stanu zdrowia dziecka lub osoby zainteresowanej, zwaną dalej „oceną".

2. W celu wydania orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień, ocenę sporządza lekarz — członek powiatowego zespołu, na podstawie badania.

3. Jeżeli osoba zainteresowana lub dziecko nie mogą uczestniczyć w posiedzeniu składu orzekającego z powodu długotrwałej i nierokującej poprawy choroby, uniemożliwiającej osobiste stawiennictwo, potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim, badanie, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza się w miejscu pobytu tej osoby lub dziecka.

4. W przypadku gdy lekarz — przewodniczący składu orzekającego uzna posiadaną dokumentację medyczną za wystarczającą do wydania oceny stanu zdrowia, może być ona wydana bez badania.

5. Przepisów ust. 3 i 4 nie stosuje się w przypadku postępowania w sprawie wydania orzeczenia, o którym mowa w § 2 pkt 3.

§ 9. 1. Jeżeli ocenę sporządza członek powiatowego zespołu lub wojewódzkiego zespołu, posiadający zaświadczenie, o którym mowa w § 23 ust. 1, w zakresie więcej niż jednej specjalności, ocena ta może być sporządzona wyłącznie w jednej ze specjalności.

2. W przypadku niezgodności ocen w składzie orzekającym, co do niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, rozstrzyga ocena przewodniczącego składu orzekającego.

3. Członek składu orzekającego, w razie odmiennej oceny co do niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, zgłasza na piśmie zdanie odrębne wraz z uzasadnieniem. Zgłoszenie zdania odrębnego odnotowuje się w protokole.

§ 10. W przypadkach określonych w § 8 ust. 3 i 4 skład orzekający może rozpoznać sprawę i wydać orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności bez uczestnictwa w posiedzeniu składu orzekającego osoby zainteresowanej lub dziecka i jego przedstawiciela ustawowego.

§ 11. 1. Przewodniczący składu orzekającego ogłasza na posiedzeniu treść orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, podpisanego przez wszystkich członków składu.

2. Orzeczenie o wskazaniach do ulg i uprawnień podpisuje lekarz — członek powiatowego zespołu wydający orzeczenie.

§ 12. Powiatowy zespół wydaje orzeczenie o umorzeniu postępowania w przypadku:

1) zgonu osoby zainteresowanej lub dziecka;

2) wycofania wniosku.

§ 13. 1. Orzeczenie o niepełnosprawności zawiera:

1) oznaczenie zespołu, który wydał orzeczenie;

2) datę wydania orzeczenia;

3) datę złożenia wniosku;

4) podstawę prawną wydania orzeczenia;

5) imię i nazwisko dziecka, datę urodzenia, adres zamieszkania lub pobytu;

6) numer dokumentu potwierdzającego tożsamość dziecka;

7) ustalenie lub odmowę ustalenia niepełnosprawności;

8) symbol przyczyny niepełnosprawności;

9) datę lub okres powstania niepełnosprawności;

10) okres, na jaki orzeczono niepełnosprawność;

11) wskazania, o których mowa w art. 6b ust. 3 ustawy, określone przez skład orzekający;

12) uzasadnienie;

13) pouczenie o przysługującym odwołaniu;

14) podpis z podaniem imienia i nazwiska przewodniczącego składu orzekającego oraz pozostałych członków tego składu.

2. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zawiera:

1) oznaczenie zespołu, który wydał orzeczenie;

2) datę wydania orzeczenia;

3) datę złożenia wniosku;

4) podstawę prawną wydania orzeczenia;

5) imię i nazwisko osoby zainteresowanej;

6) datę i miejsce urodzenia osoby zainteresowanej oraz adres zamieszkania lub pobytu;

7) numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;

8) ustalenie lub odmowę ustalenia stopnia niepełnosprawności;

9) symbol przyczyny niepełnosprawności;

10) okres, na jaki orzeczono stopień niepełnosprawności;

11) datę lub okres powstania niepełnosprawności;

12) datę lub okres powstania ustalonego stopnia niepełnosprawności;

13) wskazania, o których mowa w art. 6b ust. 3 ustawy, określone przez skład orzekający;

14) uzasadnienie;

15) pouczenie o przysługującym odwołaniu;

16) podpis z podaniem imienia i nazwiska przewodniczącego składu orzekającego oraz pozostałych członków tego składu.

3. Orzeczenie o wskazaniach do ulg i uprawnień zawiera:

1) oznaczenie zespołu, który wydał orzeczenie;

2) datę wydania orzeczenia;

3) datę złożenia wniosku;

4) podstawę prawną wydania orzeczenia;

5) imię i nazwisko osoby zainteresowanej;

6) datę i miejsce urodzenia osoby zainteresowanej oraz adres zamieszkania lub pobytu;

7) numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;

8) stopień niepełnosprawności;

9) symbol przyczyny niepełnosprawności;

10) datę lub okres powstania niepełnosprawności;

11) okres, na jaki wydano orzeczenie;

12) wskazania, o których mowa w art. 6b ust. 3 ustawy, określone przez lekarza — członka powiatowego zespołu;

13) uzasadnienie;

14) pouczenie o nieprzysługującym odwołaniu;

15) podpis z podaniem imienia i nazwiska lekarza — członka zespołu orzekającego.

4. Uzasadnienie orzeczenia o ustaleniu lub odmowie ustalenia niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które uznano za istotne w sprawie i udowodnione, dokumentów potwierdzających ustalenie lub odmowę ustalenia niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności lub wskazań do ulg i uprawnień.

5. Orzeczenie o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień doręcza się na piśmie osobom, o których mowa w § 7 ust. 3, nie później niż w terminie 14 dni od dnia posiedzenia w sprawie wydania orzeczenia.

§ 14. 1. Datę lub okres powstania niepełnosprawności dziecka ustala się na podstawie przebiegu schorzenia, dokumentacji medycznej oraz zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia dziecka wydanego na podstawie odrębnych przepisów.

2. Jeżeli z przedłożonej dokumentacji oraz przebiegu schorzenia nie da się ustalić okresu lub daty powstania niepełnosprawności dziecka, za datę tę należy przyjąć datę złożenia wniosku do powiatowego zespołu.

3. Datę lub okres powstania niepełnosprawności osoby zainteresowanej ustala się na podstawie przebiegu schorzenia, dokumentacji medycznej lub orzeczeń o inwalidztwie, niezdolności do pracy, wydanych przez organy na podstawie przepisów odrębnych.

4. Jeżeli z przedłożonej dokumentacji, przebiegu schorzenia, orzeczeń o inwalidztwie lub niezdolności do pracy osoby zainteresowanej nie da się ustalić daty lub okresu powstania niepełnosprawności, należy wpisać wyrazy „nie da się ustalić”.

5. Datę lub okres powstania stopnia niepełnosprawności osoby zainteresowanej ustala się na podstawie przebiegu schorzenia i dokumentacji medycznej.

6. Jeżeli z przedłożonej dokumentacji medycznej i przebiegu schorzenia osoby zainteresowanej nie da się ustalić daty lub okresu powstania stopnia niepełnosprawności, za datę tę należy przyjąć datę złożenia wniosku do powiatowego zespołu.

§ 15. 1. Osoba niepełnosprawna posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydane na czas określony może wystąpić z wnioskiem, o którym mowa w § 6 ust. 1, o wydanie orzeczenia o ponowne ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

2. W przypadku zmiany stanu zdrowia osoba niepełnosprawna posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności może wystąpić z wnioskiem, o którym mowa w § 6 ust. 1, o wydanie orzeczenia o ponowne wydanie orzeczenia uwzględniającego zmianę stanu zdrowia.

3. W przypadku gdy załączona dokumentacja medyczna oraz badanie osoby, o której mowa w ust. 2, przez lekarza — przewodniczącego składu orzekającego, nie wskazują na zmianę stanu zdrowia tej osoby, skład orzekający wydaje orzeczenie o odmowie wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności,

§ 16. 1. Osoba zainteresowana lub przedstawiciel ustawowy, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, może wnieść odwołanie do wojewódzkiego zespołu, za pośrednictwem powiatowego zespołu, który wydał orzeczenie.

2. Powiatowy zespół, który wydał orzeczenie, obowiązany jest przesłać odwołanie wraz z aktami sprawy do wojewódzkiego zespołu, w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania.

3. Jeżeli powiatowy zespół uzna, że odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, wydaje orzeczenie, w którym uchyla lub zmienia zaskarżone orzeczenie.

§ 17. W postępowaniu odwoławczym przed wojewódzkim zespołem, w sprawach o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, stosuje się odpowiednio tryb postępowania przed powiatowym zespołem.

§ 18. 1. Członkami powiatowego zespołu oraz wojewódzkiego zespołu są:

1) przewodniczący;

2) sekretarz;

3) lekarze;

4) psycholodzy;

5) pedagodzy;

6) doradcy zawodowi;

7) pracownicy socjalni.

2. Przewodniczącego powiatowego zespołu powołuje i odwołuje starosta (prezydent miasta), a przewodniczącego wojewódzkiego zespołu — wojewoda.

3. Członków powiatowego zespołu powołuje i odwołuje starosta (prezydent miasta) na wniosek przewodniczącego powiatowego zespołu, a członków wojewódzkiego zespołu — wojewoda na wniosek przewodniczącego wojewódzkiego zespołu.

§ 19. 1. Przewodniczący powiatowego zespołu oraz wojewódzkiego zespołu wyznaczają skład orzekający, w tym przewodniczącego, spośród członków zespołu posiadających zaświadczenia, o których mowa w § 23 ust. 1.

2. Przewodniczącym składu orzekającego jest lekarz, specjalista w dziedzinie odpowiedniej do choroby zasadniczej dziecka lub osoby zainteresowanej.

3. Powiatowy zespół i wojewódzki zespół, w składzie: przewodniczący zespołu oraz sekretarz lub wyznaczony przez przewodniczącego zespołu członek zespołu, wydaje:

1) orzeczenie o umorzeniu postępowania;

2) postanowienie w sprawie:

a) uchybienia terminowi do wniesienia odwołania,

b) odmowy przywrócenia terminu do wniesienia odwołania,

c) przywrócenia terminu do wniesienia odwołania,

d) niedopuszczalności wniesienia odwołania;

3) zawiadomienia o niezałatwieniu sprawy w terminie oraz o wyznaczeniu nowego terminu do jej załatwienia.

4. Przewodniczący powiatowego zespołu oraz wojewódzkiego zespołu mogą w formie pisemnej upoważnić członka zespołu do załatwiania spraw w jego imieniu w zakresie określonym przepisami niniejszego rozporządzenia.

§ 20. Członkowie powiatowego zespołu i wojewódzkiego zespołu, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 3—7, biorący udział w posiedzeniu składu orzekającego, zgodnie ze specjalnością sporządzają oceny, w których określają w szczególności:

1) lekarz: stosownie do § 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2;

2) psycholog:

a) występowanie dysfunkcji psychicznych warunkujących trudności w samodzielnym funkcjonowaniu, z uwzględnieniem zaburzeń w zakresie procesów poznawczych oraz emocjonalno-motywacyjnych,

b) poziom inteligencji,

c) zaburzenia zachowania werbalnego oraz ruchowego,

d) zaburzenia w interakcjach interpersonalnych,

e) poziom krytycyzmu i samokrytycyzmu,

f) występowanie ograniczeń, odpowiednio do wieku, w zakresie umiejętności przystosowawczych, z uwzględnieniem: zdolności do samoobsługi, samodzielnego zaspokajania własnych potrzeb i uspołecznienia;

3) pedagog:

a) przebieg dotychczasowego kształcenia,

b) występowanie dysfunkcji psychofizycznych utrudniających lub uniemożliwiających kształcenie osoby zainteresowanej w warunkach ogólnodostępnych,

c) występowanie dysfunkcji psychofizycznych utrudniających proces wychowania;

4) doradca zawodowy:

a) posiadane kwalifikacje i predyspozycje zawodowe oraz dotychczasowy przebieg kariery zawodowej,

b) indywidualne przeciwwskazania do wykonywania zatrudnienia wynikające z psychofizycznych ograniczeń,

c) warunki, w jakich osoba zainteresowana może podjąć i wykonywać zatrudnienie, z uwzględnieniem jej możliwości;

5) pracownik socjalny:

a) występujące ograniczenia w zdolności do samodzielnej egzystencji i pełnieniu ról społecznych,

b) stopień uzależnienia od innych osób w codziennym funkcjonowaniu,

c) zakres koniecznej opieki lub pomocy innych osób oraz systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji.

Rozdział 3

Rodzaj i zakres wymaganych kwalifikacji członków powiatowych zespołów i wojewódzkich zespołów oraz tryb postępowania przy wydawaniu zaświadczeń uprawniających do orzekania

§ 21. 1. Członkowie powiatowego zespołu i wojewódzkiego zespołu powinni spełniać następujące wymogi kwalifikacyjne:

1) przewodniczący zespołu — ukończone studia magisterskie lub wyższe studia medyczne;

2) sekretarz — ukończone studia magisterskie na kierunku prawo lub administracja;

3) lekarz:

a) prawo wykonywania zawodu lekarza,

b) specjalizacja co najmniej I stopnia w jednej z dziedzin mających zastosowanie w procesie orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności;

4) psycholog — ukończone magisterskie studia na kierunku psychologia;

5) pedagog — ukończone magisterskie studia na kierunku pedagogika;

6) doradca zawodowy — ukończone magisterskie studia na kierunkach psychologia, pedagogika, socjologia lub zawodowe studia wyższe o specjalności doradztwo zawodowe albo studia podyplomowe o specjalności doradztwo zawodowe;

7) pracownik socjalny:

a) dyplom szkoły pracowników socjalnych lub ukończone studia wyższe w wyższej szkole zawodowej o specjalności praca socjalna, lub studia wyższe na kierunkach: pedagogika, politologia i nauki społeczne, psychologia, socjologia lub

b) ukończone studia wyższe na kierunkach niewymienionych w lit. a i specjalizacja z zakresu pracy socjalnej lub organizacji pomocy społecznej uzyskana w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej.

2. Członkowie powiatowego zespołu i wojewódzkiego zespołu są obowiązani odbyć szkolenie zgodnie z programem opracowanym w oparciu o minima programowe, o których mowa w § 27, i złożyć z wynikiem pozytywnym test sprawdzający w zakresie objętym szkoleniem.

§ 22. 1. Przewodniczący wojewódzkiego zespołu przesyła do Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, zwanego dalej „Pełnomocnikiem", a przewodniczący powiatowego zespołu do wojewody, wniosek o skierowanie członków zespołu na szkolenie. Wniosek zawiera:

1) imię i nazwisko;

2) posiadane kwalifikacje;

3) datę powołania do zespołu;

4) uzasadnienie skierowania na szkolenie;

5) datę wystawienia wniosku;

6) podpis przewodniczącego zespołu.

2. Pełnomocnik i wojewoda ustalają do końca I kwartału roku kalendarzowego terminy składania wniosków oraz szkoleń odpowiednio dla członków wojewódzkich zespołów i powiatowych zespołów.

§ 23. 1. Członkowie powiatowego zespołu i wojewódzkiego zespołu, po spełnieniu wymogów, o których mowa w § 21 ust. 2, otrzymują zaświadczenie uprawniające do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zwane dalej „zaświadczeniem".

2. Zaświadczenie zawiera:

1) numer i datę wystawienia zaświadczenia;

2) podstawę prawną;

3) nazwisko i imię osoby, której zaświadczenie dotyczy;

4) zakres uprawnienia;

5) datę ważności zaświadczenia;

6) podpis Pełnomocnika, w przypadku członków wojewódzkiego zespołu, albo podpis wojewody, w przypadku członków powiatowego zespołu.

3. Zaświadczenie wydaje:

1) członkom wojewódzkiego zespołu — Pełnomocnik;

2) członkom powiatowego zespołu — wojewoda.

Rozdział 4

Warunki organizacyjne i techniczne pomieszczeń dla zespołów orzekających zapewniające dostęp osobom niepełnosprawnym do tych pomieszczeń

§ 24. 1. Pomieszczenia dla zespołu orzekającego uznaje się za spełniające warunki organizacyjne, zapewniające dostęp osobom niepełnosprawnym do tych pomieszczeń, jeżeli posiadają:

1) gabinet lekarski, jako odrębne pomieszczenie;

2) pomieszczenia do badań i rozmów przeprowadzanych przez specjalistów, umożliwiające prowadzenie rozmów w sposób zapewniający dyskrecję;

3) punkt udzielający informacji o trybie i zasadach postępowania w zakresie orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności;

4) poczekalnię i toalety przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

2. Pomieszczenia dla zespołu orzekającego uznaje się za spełniające warunki techniczne, zapewniające dostęp osobom niepełnosprawnym do tych pomieszczeń, jeżeli powierzchnia, wyposażenie i jego rozmieszczenie umożliwiają tym osobom:

1) samodzielne ich użytkowanie;

2) bezpieczne poruszanie się i komunikację;

3) swobodę ruchów i użytkowania wyposażenia.

3. W przypadku gdy zespół nie posiada gabinetów lekarskich oddzielnie dla dzieci i osób dorosłych, posiedzenia składów orzekających o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności nie powinny odbywać się w tym samym dniu.

§ 25. Pomieszczenia, w których odbywają się postępowania w sprawie orzekania o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub wskazaniach do ulg i uprawnień, wymagają zapewnienia warunków organizacyjnych i technicznych umożliwiających osobie zainteresowanej lub dziecku:

1) poszanowanie ich dóbr osobistych w trakcie prowadzenia badań lekarskich i rozmów przez członków składów orzekających;

2) zapewnienie przestrzegania tajemnicy lekarskiej;

3) zachowanie poufności i ochrony danych osobowych.

Rozdział 5

Tryb prowadzenia szkoleń i minima programowe dla tych szkoleń oraz sposób wyboru ośrodków szkoleniowych

§ 26. Pełnomocnik lub wojewoda dokonuje wyboru ośrodka szkoleniowego, biorąc pod uwagę:

1) możliwość prowadzenia szkolenia zgodnie z programem opracowanym na podstawie minimów programowych, o których mowa w § 27, oraz zapewnienia kadry o specjalistycznych kwalifikacjach odpowiednich do zakresu orzekania;

2) usytuowanie ośrodka szkoleniowego w odległości umożliwiającej uczestnikowi szkolenia dogodne połączenia komunikacyjne oraz możliwość zapewnienia transportu do ośrodka od najbliższego węzła komunikacji;

3) posiadanie sal wykładowych wraz z odpowiednim zapleczem technicznym umożliwiających prowadzenie szkolenia;

4) bazę noclegową o odpowiednim standardzie i liczbie miejsc.

§ 27. Minima programowe szkoleń obejmują:

1) dla wszystkich członków powołanych do powiatowych zespołów i wojewódzkich zespołów zagadnienia dotyczące:

a) orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności regulowane w szczególności przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.[3)]), przepisami o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,

b) przepisów szczególnych określających przesłanki korzystania z ulg i uprawnień przez osoby niepełnosprawne,

c) organizacji, zasad i sposobu działania powiatowych zespołów i wojewódzkich zespołów,

d) zabezpieczenia społecznego,

e) ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych;

2) zagadnienia dla członków składów orzekających, w szczególności:

a) zadania i kompetencje członków powiatowych zespołów i wojewódzkich zespołów,

b) stosowanie standardów w zakresie kwalifikowania i postępowania dotyczącego orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności,

c) zasady sporządzania ocen przez członków powiatowych zespołów i wojewódzkich zespołów, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 3—7,

d) trafność i wewnętrzną spójność rozstrzygnięć orzeczniczych.

Rozdział 6

Standardy w zakresie kwalifikowania oraz postępowania dotyczącego orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz oznaczenie symboli przyczyn niepełnosprawności

§ 28. Standardy w zakresie kwalifikowania do niepełnosprawności dziecka określają przepisy w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia.

§ 29. 1. Standardy w zakresie kwalifikowania do znacznego stopnia niepełnosprawności zawierają kryteria określające skutki naruszenia sprawności organizmu powodujące:

1) niezdolność do pracy — co oznacza całkowitą niezdolność do wykonywania pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu;

2) konieczność sprawowania opieki — co oznacza całkowitą zależność osoby od otoczenia, polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem;

3) konieczność udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych — co oznacza zależność osoby od otoczenia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych.

2. Przez długotrwałą opiekę i pomoc w pełnieniu ról społecznych rozumie się konieczność jej sprawowania przez okres powyżej 12 miesięcy w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3.

§ 30. Standardy w zakresie kwalifikowania do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zawierają kryteria określające naruszenie sprawności organizmu powodujące:

1) czasową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza konieczność udzielenia pomocy, o której mowa w § 29 ust. 1 pkt 3, w okresach wynikających ze stanu zdrowia;

2) częściową pomoc w pełnieniu ról społecznych, co oznacza wystąpienie co najmniej jednej okoliczności, o których mowa w § 29 ust. 1 pkt 3.

§ 31. 1. Standardy w zakresie kwalifikowania do lekkiego stopnia niepełnosprawności określają kryteria naruszonej sprawności organizmu powodujące:

1) istotne obniżenie zdolności do wykonywania pracy, co oznacza naruszoną sprawność organizmu powodującą ograniczenia w wykonywaniu pracy zarobkowej znacznie obniżające wydajność pracy na danym stanowisku w porównaniu do wydajności, jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną;

2) ograniczenia w pełnieniu ról społecznych, co oznacza trudności doświadczane przez osobę zainteresowaną w relacjach z otoczeniem i środowiskiem według przyjętych norm społecznych, jako skutek naruszonej sprawności organizmu.

[3)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1188.

2. Możliwość kompensacji ograniczeń oznacza wyrównywanie dysfunkcji organizmu spowodowanej utratą lub chorobą narządu odpowiednio przez przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

§ 32. 1. Przy kwalifikowaniu do znacznego, umiarkowanego i lekkiego stopnia niepełnosprawności bierze się pod uwagę zakres naruszenia sprawności organizmu spowodowany przez:

1) upośledzenie umysłowe począwszy od upośledzenia w stopniu umiarkowanym;

2) choroby psychiczne, w tym:

a) zaburzenia psychotyczne,

b) zaburzenia nastroju począwszy od zaburzeń o umiarkowanym stopniu nasilenia,

c) utrwalone zaburzenia lękowe o znacznym stopniu nasilenia,

d) zespoły otępienne;

3) zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, w tym:

a) trwałe uszkodzenie czynności ruchowej jednego lub obu fałdów głosowych,

b) częściowa lub całkowita utrata krtani z różnych przyczyn,

c) zaburzenia mowy spowodowane uszkodzeniem mózgu — wyższych ośrodków mowy,

d) głuchoniemota, głuchota lub obustronne upośledzenie słuchu niepoprawiające się w wystarczającym stopniu po zastosowaniu aparatu słuchowego lub implantu ślimakowego;

4) choroby narządu wzroku, w tym wrodzone lub nabyte wady narządu wzroku powodujące ograniczenie jego sprawności, prowadzące do obniżenia ostrości wzroku w oku lepszym do 0,3 według Snellena po wyrównaniu wady wzroku szkłami korekcyjnymi lub ograniczenie pola widzenia do przestrzeni zawartej w granicach 30 stopni;

5) upośledzenia narządu ruchu, w tym:

a) wady wrodzone i rozwojowe narządu ruchu,

b) układowe choroby tkanki łącznej w zależności od okresu choroby i stopnia wydolności czynnościowej,

c) zapalenie stawów z towarzyszącym zapaleniem stawów kręgosłupa w zależności od stopnia wydolności czynnościowej,

d) choroby zwyrodnieniowe stawów w zależności od stopnia uszkodzenia stawu,

e) choroby kości i chrząstek z upośledzeniem wydolności czynnościowej,

f) nowotwory narządu ruchu,

g) zmiany pourazowe w zależności od stopnia uszkodzenia i możliwości kompensacyjnych;

6) epilepsja w postaci nawracających napadów padaczkowych spowodowanych różnymi czynnikami etiologicznymi lub wyraźnymi następstwami psychoneurologicznymi;

7) choroby układu oddechowego i krążenia, w tym:

a) przewlekłe obturacyjne i ograniczające, zakaźne choroby płuc prowadzące do niewydolności oddechowej,

b) nowotwory płuc i opłucnej, prowadzące do niewydolności oddechowej,

c) wrodzone i nabyte wady serca, choroba niedokrwienna serca, kardiomiopatie, zaburzenia rytmu serca z zaburzeniami hemodynamicznymi kwalifikującymi co najmniej do II stopnia niewydolności serca według Klasyfikacji NYHA,

d) nadciśnienie tętnicze z powikłaniami narządowymi,

e) miażdżycę zarostową tętnic kończyn dolnych począwszy od II stopnia niedokrwienia kończyn według Klasyfikacji Fontaine'a,

f) niewydolność żył głębokich z powikłaniami pod postacią zapaleń i długotrwałych owrzodzeń;

8) choroby układu pokarmowego, w tym:

a) choroby przełyku powodujące długotrwałe zaburzenia jego funkcji,

b) stany po resekcji żołądka z różnych przyczyn z licznymi powikłaniami,

c) przewlekłe choroby jelit o różnej etiologii, powikłane zespołem złego wchłaniania,

d) przewlekłe choroby wątroby o różnej etiologii w okresie niewydolności wątroby,

e) przewlekłe zapalenie trzustki wymagające długotrwałej farmakoterapii,

f) nowotwory układu pokarmowego;

9) choroby układu moczowo-płciowego, w tym:

a) zaburzenia czynności dróg moczowych prowadzące do niewydolności nerek,

b) choroby nerek o różnej etiologii prowadzące do ostrej lub przewlekłej mocznicy,

c) wielotorbielowate zwyrodnienie nerek typu dorosłych,

d) nowotwory złośliwe układu moczowego i narządów płciowych;

10) choroby neurologiczne, w tym:

a) naczyniopochodny udar mózgu przemijający, odwracalny, dokonany, prowadzący do okresowych lub trwałych deficytów neurologicznych o różnym stopniu nasilenia,

b) guzy centralnego układu nerwowego w zależności od typu, stopnia złośliwości, lokalizacji i powstałych deficytów neurologicznych,

c) pourazowa cerebrastenia i encefalopatia,

d) choroby zapalne ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego prowadzące do trwałych deficytów neurologicznych,

e) choroby układu pozapiramidowego w zależności od stwierdzanych objawów neurologicznych,

f) choroby rdzenia kręgowego,

g) uszkodzenia nerwów czaszkowych i obwodowych o różnej etiologii;

11) inne, w tym:

a) choroby narządów wydzielania wewnętrznego o różnej etiologii, wywołane nadmiernym wydzielaniem lub niedoborem hormonów w zależności od stopnia wyrównania lub obecności powikłań narządowych, pomimo optymalnego leczenia,

b) choroby zakaźne lub zespoły nabytego upośledzenia odporności w zależności od fazy zakażenia,

c) przewlekłe wielonarządowe choroby odzwierzęce w II i III okresie choroby zależnie od zmian narządowych,

d) choroby układu krwiotwórczego o różnej etiologii w zależności od patologicznych zmian linii komórkowych szpiku w procesie hemopoezy,

e) znacznego stopnia zeszpecenia powodujące stałe ograniczenia w kontaktach międzyludzkich, jak i pracy zawodowej.

2. Symbol przyczyny niepełnosprawności, o którym mowa w § 13 ust. 1 pkt 8, ust. 2 pkt 9 i ust. 3 pkt 9, oznacza się następująco:

1) 01-U — upośledzenie umysłowe;

2) 02-P — choroby psychiczne;

3) 03-L — zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;

4) 04-O — choroby narządu wzroku;

5) 05-R — upośledzenie narządu ruchu;

6) 06-E — epilepsja;

7) 07-S — choroby układu oddechowego i krążenia;

8) 08-T — choroby układu pokarmowego;

9) 09-M — choroby układu moczowo-płciowego;

10) 10-N — choroby neurologiczne;

11) 11-I — inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego.

3. Symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub wskazaniach do ulg i uprawnień odzwierciedla rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania powoduje zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej osoby zainteresowanej lub dziecka.

4. Orzeczenie może zawierać więcej niż jeden symbol przyczyny niepełnosprawności, nie więcej niż trzy symbole schorzeń, które w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu.

§ 33. Postępowanie w sprawie orzekania o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności obejmuje:

1) zebranie materiału dowodowego dotyczącego naruszenia sprawności organizmu, możliwości funkcjonowania w życiu codziennym i pełnienia ról społecznych;

2) dokonanie przez lekarza wyznaczonego przez przewodniczącego zespołu wstępnej weryfikacji złożonej dokumentacji, o której mowa w § 6 ust. 2 i 3, w zakresie kompletności oraz konieczności jej uzupełnienia o badania potwierdzające rozpoznaną chorobę zasadniczą, a także określenie specjalności przewodniczącego składu orzekającego odpowiedniej do rozpoznanych schorzeń osoby zainteresowanej lub dziecka;

3) powołanie spośród członków powiatowego oraz wojewódzkiego zespołu, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 3—7, składu orzekającego do rozpoznania wniosku i wydania orzeczenia, określonego w § 7 ust. 1, lub spośród członków powiatowego zespołu wyznaczenie lekarza — członka zespołu ze specjalnością odpowiednią do rozpoznanej choroby zasadniczej osoby zainteresowanej do rozpoznania wniosku i wydania orzeczenia, określonego w § 7 ust. 2; w razie potrzeby do składu orzekającego powołuje się dodatkowo specjalistę odpowiedniego do choroby współistniejącej, mogącej mieć istotny wpływ na wynik postępowania orzeczniczego;

4) kompleksowe dokumentowanie stanu zdrowia i sytuacji społecznej osoby zainteresowanej lub dziecka.

Rozdział 7

Wzory i terminy składania informacji o realizacji zadań zespołów orzekających

§ 34. 1. Starosta (prezydent miasta) przedkłada wojewodzie kwartalne informacje o realizacji zadań, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy, w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po kwartale, którego informacja dotyczy.

2. Wzór informacji starosty (prezydenta miasta) określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

3. Wojewoda przedkłada Pełnomocnikowi kwartalne informacje, o których mowa w art. 6c ust. 7 ustawy, w terminie do końca miesiąca następującego po kwartale, którego dotyczy informacja.

4. Wzór informacji wojewody określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

Rozdział 8

Wzory legitymacji o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz organy uprawnione do ich wystawiania

§ 35. 1. W przypadku orzeczenia o niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia, starosta wystawia legitymację dokumentującą niepełnosprawność.

2. Wzór legitymacji dokumentującej stopień niepełnosprawności określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

3. W przypadku orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień osoby, która ukończyła 16 rok życia, starosta wystawia legitymację dokumentującą stopień niepełnosprawności.

4. Wzór legitymacji dokumentującej niepełnosprawność określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

5. Na wniosek osoby zainteresowanej lub przedstawiciela ustawowego dziecka w legitymacji wpisuje się symbol przyczyny niepełnosprawności, o którym mowa w § 32 ust. 2.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 36. Wystawione przed dniem wejścia w życie rozporządzenia legitymacje dokumentujące niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności zachowują ważność na czas w nich określony.

§ 37. Zaświadczenia o prawie do orzekania wystawione przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zachowują ważność.

§ 38. Warunki organizacyjne i techniczne pomieszczeń, o których mowa w § 24, należy zapewnić osobom niepełnosprawnym nie później niż do dnia 30 czerwca 2004 r.

§ 39. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.[4)]

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej:
w z. *J. Banach*

[4)] Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 maja 2002 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. Nr 66, poz. 604) zachowane w mocy na podstawie art. 14 ustawy z dnia 20 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 7, poz. 79).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. (poz. 1328)

Załącznik nr 1

WZÓR

Kwartalne informacje starosty (prezydenta miasta) o realizacji zadań, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

za kwartał.....

Tabela I. Skład powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności

Lp.	Członkowie zespołu orzekającego	Liczba
1	Przewodniczący	
2	Sekretarz	
3	Lekarze	
4	Psycholodzy	
5	Pedagodzy	
6	Doradcy zawodowi	
7	Pracownicy socjalni	
	Razem członkowie	
8	Obsługa administracyjna	
	Ogółem zatrudnieni w zespole orzekającym	

Tabela II. Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności

1. Osoby powyżej 16 roku życia

za kwartał .....
narastająco.....

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba
1	Odpowiednie zatrudnienie	
2	Szkolenie	
3	Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	
4	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	
5	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji / korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych /	
6	Zasiłek stały	
7	Zasiłek pielęgnacyjny	
8	Korzystanie z karty parkingowej	
9	Inne: jakie?	
	Razem	

2. Osoby przed 16 rokiem życia

za kwartał.....
narastająco .....

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba
1	Zasiłek pielęgnacyjny	
2	Zasiłek stały	
3	Inne (jakie?)	
	Razem	

POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

TABELA III. 1. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, stopni niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia

Osoby powyżej 16 roku życia

za kwartał.....
narastająco.....

Lp.	Symbole	STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI				WIEK				PŁEĆ		WYKSZTAŁCENIE					ZATRUDNIENIE	
		znaczny	umiarkow.	lekki	razem	16-25	26-40	41-60	60 i więcej	K	M	mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe	TAK	NIE
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	01-U																	
2	02-P																	
3	03-L																	
4	04-O																	
5	05-R																	
6	06-E																	
7	07-S																	
8	08-T																	
9	09-M																	
10	10-N																	
11	11-I																	
	RAZEM																	

Objaśnienia:

01 - U - upośledzenia umysłowe,
02 - P - choroby psychiczne,
03 - L - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
04 - O - choroby narządu wzroku,
05 - R - upośledzenia narządu ruchu,
06 - E - epilepsja,
07 - S - choroby układu oddechowego i krążenia,
08 - T - choroby układu pokarmowego,
09 - M - choroby układu moczowo-płciowego,
10 - N - choroby neurologiczne,
11 - I - inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego.

POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci

TABELA III. 2.

za kwartał.....
narastająco.....

Osoby przed 16 rokiem życia

Lp.	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba orzeczeń	WIEK			PŁEĆ	
			0-3 lat	od 4-7 lat	od 8-16 lat	K	M
1	2	3	4	5	6	7	8
1	01 - U						
2	02 - P						
3	03 - L						
4	04 - O						
5	05 - R						
6	06 - E						
7	07 - S						
8	08 - T						
9	09 - M						
10	10 - N						
11	11 - I						
	RAZEM						

Objaśnienia:

01 - U - upośledzenia umysłowe,
02 - P - choroby psychiczne,
03 - L - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
04 - O -choroby narządu wzroku,
05 - R - upośledzenia narządu ruchu ,
06 - E - epilepsja ,
07 - S - choroby układu oddechowego i krążenia,
08 - T - choroby układu pokarmowego,
09 - M - choroby układu moczowo- płciowego,
10 - N - choroby neurologiczne,
11 - I - inne, w tym schorzenia:endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego.

POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Tabela III. 3. **Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, stopni niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia**

Osoby, które uzyskały orzeczenie, o którym mowa w art. 5a ustawy

za kwartał.....
narastająco.....

Lp.	Symbole	STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI				WIEK				PŁEĆ		WYKSZTAŁCENIE					ZATRUDNIENIE	
		znaczny	umiarkow.	lekki	razem	18-25	26-40	41-60	60 i więcej	K	M	mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe	TAK	NIE
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	**01 - U**																	
2	**02 - P**																	
3	**03 - L**																	
4	04 - O																	
5	**05 - R**																	
6	**06 - E**																	
7	**07 - S**																	
8	**08 - T**																	
9	**09 - M**																	
10	**10 - N**																	
11	**11 - I**																	
	RAZEM																	

Objaśnienia:
01 - U - upośledzenia umysłowe,
02 - P - choroby psychiczne,
03 - L - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
04 - O - choroby narządu wzroku,
05 - R - upośledzenia narządu ruchu,
06 - E - epilepsja,
07 - S - choroby układu oddechowego i krążenia,
08 - T - choroby układu pokarmowego,
09 - M - choroby układu moczowo-płciowego,
10 - N - choroby neurologiczne,
11 -I - inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego.

Tabela IV. Wydane orzeczenia przez powiatowe zespoły

1. Osoby po 16 roku życia

za kwartał .....
narastająco .....

Lp.	Wyszczególnienie		*Liczba*	LICZBA
1	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności (tabele III.1 + III.3)		X	
2	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych		X	
3	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności		X	
4	Ogółem wydane orzeczenia		X	
5	W tym: 1.Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych **po raz pierwszy:**	*Znaczny* *Umiarkowany* *Lekki* ***Razem***	....	X X X X
	2.Wydane orzeczenia na podstawie art. 5a ustawy	**Liczba**	.....	X

2. Osoby przed 16 rokiem życia

za kwartał.....
narastająco.....

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	
2	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	
3	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	
	Ogółem wydane orzeczenia	

Tabela V. **Liczba wydanych legitymacji**

za kwartał.....
narastająco.....

Lp.	**Wyszczególnienie**	**Liczba**
1	Legitymacje wydane osobom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności	
2	Legitymacje wydane osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (w tym z art. 5a ustawy)	
3	Legitymacje wydane na podstawie orzeczeń wydanych przez organy rentowe (KIZ, ZUS, KRUS, MON, MSWiA) w związku z brzmieniem art. 5 i 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	
	Ogółem	

Sporządził/a/:

Nr telefonu:

Tabela VI. Wydatki powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności

za kwartał .....

narastająco.....

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Kwota/liczba
1	2	3	4
1	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	w pełnych złotych	
2	Umowy cywilnoprawne	„	
3	Wydatki pozostałe	„	
4	Ogółem wydatki (1+2+3)	„	
5	W tym: – orzeczenia osób do 16 roku życia	„	
6	– orzeczenia osób powyżej 16 roku życia	„	
7	Wielkość wydatków z budżetu wojewody	„	
8	Wielkość wydatków z budżetów samorządów	„	
9	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	etaty	
10	Liczba osób, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne	osoby	
11	Liczba zawartych umów cywilnoprawnych	umowy	

Sporządził/a/:

Nr telefonu:

Załącznik nr 2

WZÓR

Kwartalne informacje wojewody o realizacji zadań, o których mowa w art. 6c ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Tabela I. Skład zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności

za kwartał.....

	Wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności	**Liczba**	Powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	**Liczba**	**Razem zatrudnieni w wojewódzkim zespole i powiatowych zespołach**
Lp.	Członkowie zespołu		Członkowie zespołu		RAZEM
1	Przewodniczący		Przewodniczący		
2	Sekretarz		Sekretarz		
3	Lekarze		Lekarze		
4	Psycholodzy		Psycholodzy		
5	Pedagodzy		Pedagodzy		
6	Doradcy zawodowi		Doradcy zawodowi		
7	Pracownicy socjalni		Pracownicy socjalni		
	RAZEM członkowie		RAZEM członkowie		
8	Obsługa administracyjna		Obsługa administracyjna		
	Ogółem zatrudnieni w zespole		Ogółem zatrudnieni w zespołach		

WOJEWÓDZKI ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Tabela II. 1. **Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, stopni niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia**

Osoby powyżej 16 roku życia

za kwartał.....
narastająco.....

		STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI				WIEK				PŁEĆ		WYKSZTAŁCENIE					ZATRUDNIENIE	
Lp.	Symbole	znaczny	umiarkow.	lekki	razem	16-25	26-40	41-60	60 i więcej	K	M	mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe	TAK	NIE
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	**01 - U**																	
2	**02 - P**																	
3	**03 - L**																	
4	**04 - O**																	
5	**05 - R**																	
6	**06 - E**																	
7	**07 - S**																	
8	**08 - T**																	
9	**09 - M**																	
10	**10 - N**																	
11	**11 - I**																	
	RAZEM																	

Objaśnienia:

01 - U - upośledzenia umysłowe,
02 - P - choroby psychiczne,
03 - L - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
04 - O - choroby narządu wzroku,
05 - R - upośledzenia narządu ruchu,
06 - E - epilepsja,
07 - S - choroby układu oddechowego i krążenia,
08 - T - choroby układu pokarmowego,
09 - M - choroby układu moczowo-płciowego,
10 - N - choroby neurologiczne,
11 - I - inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego.

WOJEWÓDZKI ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci

TABELA II. 2.

za kwartał.....
narastająco.....

Osoby przed 16 rokiem życia

Lp.	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba orzeczeń	WIEK			PŁEĆ	
			0-3 lat	od 4-7 lat	od 8-16 lat	K	M
1	2	3	4	5	6	7	8
1	01 - U						
2	02 - P						
3	03 - L						
4	04 - O						
5	05 - R						
6	06 - E						
7	07 - S						
8	08 - T						
9	09 - M						
10	10 - N						
11	11 - I						
	RAZEM						

Objaśnienia:

01 - U - upośledzenia umysłowe,
02 - P - choroby psychiczne,
03 - L - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
04 - O -choroby narządu wzroku,
05 - R - upośledzenia narządu ruchu,
06 - E - epilepsja,
07 - S - choroby układu oddechowego i krążenia,
08 - T - choroby układu pokarmowego,
09 - M - choroby układu moczowo- płciowego,
10 - N - choroby neurologiczne,
11 - I - inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego.

Tabela III. 1. **Informacja o orzeczeniach wydanych w II instancji**

za kwartał.....

narastająco .....

Osoby powyżej 16 roku życia

	WYDANE ORZECZENIA					
liczba odwołań ogółem	ogółem, z tego: 3+4+5+6+7	utrzymujące w mocy zaskarżone orzeczenia	uchylające orzeczenie powiatowego zespołu i orzekające o stopniu niepełnosprawności	uchylające orzeczenie powiatowego zespołu i przekazujące sprawę do ponownego rozpoznania	umarzające postępowanie odwoławcze	uchylające orzeczenie i umarzające postępowanie przed I instancją
1	2	3	4	5	6	7

Tabela III. 2.

Osoby przed 16 rokiem życia

za kwartał.....

narastająco .....

	WYDANE ORZECZENIA					
liczba odwołań ogółem	ogółem, z tego: 3+4+5+6+7	utrzymujące w mocy zaskarżone orzeczenia	uchylające orzeczenie powiatowego zespołu i orzekające o niepełnosprawności	uchylające orzeczenie powiatowego zespołu i przekazujące sprawę do ponownego rozpoznania	umarzające postępowanie odwoławcze	uchylające orzeczenie i umarzające postępowanie przed I instancją
1	2	3	4	5	6	7

Sporządził/a/ (tabele I,II,III)
Nr telefonu:

Tabela IV. Wydatki wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności

za kwartał.....

narastająco.....

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Kwota / liczba
1	2	3	4
1	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	w pełnych złotych	
2	Umowy cywilnoprawne	„	
3	Wydatki pozostałe	„	
4	Ogółem wydatki (1+2+3)	„	
5	W tym: – orzeczenia osób do 16 roku życia	„	
6	– orzeczenia osób powyżej 16 roku życia	„	
7	Wielkość wydatków z budżetu wojewody	„	
8	Wielkość wydatków z budżetów samorządów	„	
9	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	etaty	
10	Liczba osób, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne	osoby	
11	Liczba zawartych umów cywilnoprawnych	umowy	

Sporządził/a/:

Nr telefonu:

Tabela V. Planowane wielkości wydatków dla powiatowych i wojewódzkich zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności

Wyszczególnienie		Wydatki budżetowe*)					Liczba etatów*)		Liczba orzeczeń		Koszt jednostkowy	
		ogółem	powiatowe zespoły			wojewódz. zespoły	pow. zespoły	woj. zespoły	pow. zespoły	woj. zespoły	pow. zespoły	woj. zespoły
	województwo powiatowy zespół		ogółem	orzeczenia osób po 16 roku	orzeczenia osób przed 16 rokiem							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	OGÓŁEM											

*) wielkości wydatków zgodne z ustawą budżetową na .....

Załącznik nr 3

WZÓR LEGITYMACJI DOKUMENTUJĄCEJ STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Strona 1

POWIATOWY (MIEJSKI) ZESPÓŁ
DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
w.....

LEGITYMACJA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Nr.....

mp.

.....
(podpis posiadacza legitymacji)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(adres zamieszkania)

Strona 2

Stopień niepełnosprawności: .....

na stałe/do dnia*.....

Symbol przyczyny niepełnosprawności ** .....

Legitymacja ważna na stałe/do dnia* .....

Legitymacja upoważnia do korzystania
z ulg i uprawnień

mp.

.....
(data, pieczęć starosty i podpis)

* Niepotrzebne skreślić.
** Wpisuje się na wniosek osoby zainteresowanej.

Opis wzoru legitymacji:

1. Format legitymacji: 80 mm szerokość, 105 mm długość.
2. Zdjęcie o wymiarach: 35 mm x 45 mm, ostemplowane pieczęcią okrągłą, mokrą, o średnicy 20 mm, z godłem w części środkowej, w otoczce napis: „Powiatowy (Miejski) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w .....”.
3. Kolor: legitymacja koloru białego, napisy w kolorze czarnym.
4. Na drugiej stronie legitymacji pieczęć okrągła organu wystawiającego legitymację.

Załącznik nr 4

WZÓR LEGITYMACJI DOKUMENTUJĄCEJ NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Strona 1

POWIATOWY (MIEJSKI) ZESPÓŁ
DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
w.....

LEGITYMACJA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ, KTÓRA NIE UKOŃCZYŁA 16 ROKU ŻYCIA

Nr.....

.....
(imię i nazwisko dziecka)

.....
(adres zamieszkania dziecka)

.....
(imię i nazwisko przedstawiciela ustawowego)

.....
(podpis przedstawiciela ustawowego)

Strona 2

Niepełnosprawność orzeczona:
do dnia.....
Symbol przyczyny niepełnosprawności * .....

Legitymacja ważna do dnia .....

Legitymacja upoważnia do korzystania z ulg i uprawnień

mp.

.....
(data, pieczęć starosty i podpis)

* Wpisuje się na wniosek przedstawiciela ustawowego dziecka.

Opis wzoru legitymacji:

1. Format legitymacji: 80 mm szerokość, 105 mm długość.
2. Kolor: legitymacja koloru białego, napisy w kolorze czarnym.
3. Na drugiej stronie legitymacji pieczęć okrągła organu wystawiającego legitymację.